

"ENAKOPRAVNOST"

Owned and Published by
THE AMERICAN JUGOSLAV PRINTING & PUBLISHING CO.
6231 ST. CLAIR AVENUE CLEVELAND 3, OHIO
Henderson 1-5311 — Henderson 1-5312
Issued Every Day Except Saturdays, Sundays and Holidays

SUBSCRIPTION RATES — (CENE NAROČNINI)

By Carrier and Mail in Cleveland and Out of Town: (Po raznašalcu in po pošti v Clevelandu in izven mesta):	
For One Year—(Za eno leto)	\$10.00
For Six Months—(Za šest mesecev)	6.00
For Three Months—(Za tri mesece)	4.00
For Canada, Europe and Other Foreign Countries: (Za Kanado, Evropo in druge inozemske države):	
For One Year—(Za eno leto)	\$12.00
For Six Months—(Za šest mesecev)	7.00
For Three Months—(Za tri mesece)	4.50

Entered as Second Class Matter April 26th, 1916 at the Post Office at Cleveland, Ohio, under the Act of Congress of March 3, 1879.

104

McCARTHY JE VOTEL IN PUHEL

(2)

Med nami Slovenci v Ameriki je na tisoče odbornikov, ki se brigajo za svoja društva. Oni imajo v sebi prirojeno čut in tudi zavest, da ima to društvo, ta organizacija, za katero delajo, tudi svojo čast. V resnici moramo priznati, da ima vsaka organizacija, ki je v ostalem združenje ljudi, svojo čast. Prav tako, kakor posameznik. Ta čast je zaščitena celo v kazenskih zakonih.

Pa naj se zgodi našemu odborniku, da mu bo od nekod iz zasede vrženo v obraz, da ni vreden, da ima to odborniško mesto. Prav naravno bo čutil sam v sebi užaljenost samega sebe, užaljenje pa tudi društva, organizacije in podobno, kar zastopa.

V državnem življenju imamo še več organizacij. Ena največjih, tudi v Ameriki je vojska, ki je potrebna za našo ameriško obrambo, s tem pa tudi za naše prav osebne gospodarske koristi. Vojska ima vojake pa tudi generale. Vsak naj opravlja svojo dolžnost. Vojska je organizacija, ima svojo posebno čast, katero ji ni kot nekaj izrednega tudi priznavamo. Priloma so vzeti naši sinovi iz družin, morajo iti na vežbanje, morajo iti na bojno polje, morajo se bojevati zoper sovražnika, katerega oseba do osebe sploh ne poznajo. Pri tem pa vsako sekundo stavijo na kocko svoje najvišje—svoje življenje. Enako njihov poveljnik. Vedno pa je pri tej organizaciji, kar nam je v vsakem slučaju brez ozira na družabni in državni red popolnoma razumljivo, —CAST vojske. Do tu smo si lahko vsi edini.

Sedaj pa pride nekdo, ki je civilist in ki pravi generalu, ki se je udejstvoval v zadnji svetovni vojni in ki je bistveno pripomogel, da se je zlomil nemški nacizem, da ni vreden, da nosi vojaško suknjo in da ni vreden, da je sploh kak poveljnik!! Gre za slučaj McCarthy—general Zwicker. Zwicker je bil ponovno odlikovan, je aktivni general ameriške vojske, je bil na evropskem bojišču, je tvegval življenje, je bil izpostavljen vsem nevarnostim, je živel z ameriškiimi in zavezniškimi vojniki kot ena družina, pripravljena na vse, dočim je neki McCarthy čepel mirno doma v Ameriki.

Ponovimo besedo CAST. Tudi vojska ima svojo čast. Naši slovenski sinovi v Ameriki so bili enako na bojnih poljanah na Vzhodu in na Zapadu, na suhem, na morju in v zraku. Imeli so svoje poveljstvo. Vojaška disciplina je zahtevala, da so ga ubogali. Zahtevala je tudi čast!

Pa si mi sami zastavimo vprašanje, ali bi bil mogoč očitke McCarthya slavnemu ameriškemu generalu Zwickerju, "da ni vreden, da nosi vojaško suknjo, da ni vreden, da ima kako komando," sedaj, ko je baje odkril, da je neki zobozdravnik pod njegovo komando bil baje in baje—svoječasno komunist. Naj bi se ta očitke, da general Zwicker ni vreden, da nosi vojaško, v nemških, francoskih vojaških, celo italijanskih vojaških krogih, če bi bil ta očitke sploh mogoč, kaj bi bila tam, ne tu v Washingtonu prva posledica? Najmanj, da bi užaljeni, če smemo sploh to besedo reči, general pozval klevetnika recimo tipa McCarthya na osebni dvoboj in bi šlo kakor—kocka za kocko. Sicer pa slučaj izven Washingtona ne bi bil mogoč. Tudi tega se je senator McCarthy spričo ameriškega razpoloženja, ki v gotovem pogledu divja za senzacijami, zavedal. Dal je—preko radija in televizije ponoviti svoj stavek, da je rekel generalu Zwickerju, da "ni vreden, da nosi vojaško suknjo in da ima kako vojaško komando." To je McCarthy ponavljal. Računal pa je na ameriški odmev. Če si McCarthy upa zaslužnemu ameriškemu generalu vreči v obraz tako težko obdolžitve, on že ve zakaj! Toda senator McCarthy se je istočasno zavedal notranjega razpoloženja današnjih Amerikancev, ki so recimo v New Yorku sprejeli v milijonskih masah generala MacArthurja, na prvi seji pa ga spravili v pozabljivost. Na tej točki naj McCarthy ne ostane! Torej naprej s klevetami!

L. Č.

Urednikova pošta

RAZNO IZ COLLINWOODA

Pevski zbor Jadran ima svoj dan v nedeljo, 21. marca. Podal bo pevski koncert z bogatim programom, kateri se vrši na odru Slov. delavskega doma in se prične od 4. uri popoldne. Po koncertu se vrši ples v spodnji dvorani, za katerega bo igral Richard Vadnal orkester. Serviralo se bo tudi večerjo. Vstopnina je samo \$1.00. Nobena tajnost ni to, da naša kultura—kultura ameriških Slovencev—peša in od nas vseh je odvisno koliko časa bodo še obstajali naši pevski zbori, kateri so danes edina kulturna skupina, da je še aktivna na tem polju. Časi zahtevajo svoje. Kar nas je bilo aktivnih pred leti pri kulturnih skupinah, smo danes že v letih in poleg let tudi vsi delno bolni in to je vzrok, da človek nima več tistega navdušenja in delavnosti kar je bilo v letih ko je bil človek še mlajši. Da bi naša tu rojena mladina sama nadaljevala z našo kulturo—to so prazne sanje. Seveda so v tem tudi izjeme, toda vse premalo jih je. Pri pevskem zboru Jadran je precej aktivnih deklet in fantov toda ni jih dovolj, da bi oni sami zmogli nadaljevati z Jadranom in koliko časa bodo ti tudi še aktivni, je odvisno od nas samih. V nedeljo imajo svojo prireditev in če nam je do tega, da bo Jadran še v bodoče aktiven zbor, mora biti dvorana nabito polna. Prazno govorjenje o kulturi to ne šteje. Zbor Jadran ima v svoji skupini nekaj prav dobrih pevcev in pevk in ko bodo prenehali peti Florence Unetich in Tony Primc in še več drugih Jadrančanov, potem ne bo zbor nihče več oživel. Sedaj je še čas, v nedeljo je dan Jadrana in od nedelje, 21. marca je tudi odvisna bodočnost zboru. Če vam je do tega, da bo zbor obstojal, gotovo boste prišli na koncert. Poleg dobrega petja boste imeli tudi malo zabave po koncertu v spodnji dvorani.

Banket v SDD—ali po naše boljše razumljivo—velika in okusna večerja in ples se bo vršilo v Slovenskem delavskem domu v soboto, dne 3. aprila. Direktorij doma in "Ženski odsek SDD" bosta na ta dan aranžirala imenitno večerjo in sicer na razpolago za večerjo vam bo pečena šunka, pomehane kokoši ali pa puran z vsemi prikuhami. Večerja bo servirana v "family style." Vsak si bo lahko vzel kar si bo pozelel in kolikor bo lahko pojedel in izvanrednost na tej večerji pa bo, da vam bodo servirali člani direktorija. Gotovo bo to zanimivo. Boste lahko videli ali so

moški sposobni za "waitress" ali ne. Ako še nimate vstopnice, rezervirajte si jo v predprodaji pri enem izmed članov direktorija, članicah "Ženskega odseka" ali pa pri bartenderju v SDD. Vstopnic za to bogato večerjo se ne bo prodajalo pri vratih in ker je že veliko tševilo vstopnic prodanih, naredite vašo rezervacijo že sedaj. Lahko telefonično pokličete v točilnico SDD in naročite vašo rezervacijo (telefonska številka SDD je: KE 1-9813) Vstopnice so po \$1.50 in za ples bo igral Grabnarjev orkester.

Za večerje, kakoršnje boste deležni na ta večer 3. aprila, se v drugih prostorih računa po \$3.00, toda direktorij in Ženski odsek Slovenskega delavskega doma vam bodo dali ta banket za samo \$1.50, ker želja je, da bodo delničarji in posetniki prostorov SDD dobili res nekaj denarja vrednega. Oni, kateri ste bili lansko leto oktobra meseca na slični večerji SDD, se gotovo še spominjate kako je bilo vse imenitno. No, v soboto, 3. aprila pa bo še vse bolj in več za jesti (Ham, chicken in turkey). Morda si boste mislili, no, kako pa to zmorejo ker je vse tako drago. Tajnost je ta, da ne direktorij in ne "Ženski odsek" nima v mislih s to večerjo napraviti kakkega dobička, torej ako želite imeti menitno večerjo in pri tem pa tudi dobro godbo za ples, rezervirajte si vstopnico takoj.

Za "Adamičev" spomenik je darovala vdova, žena stara 70 let, in to je Mrs. John Bartel, živeča na 1231 E. 170 St. v Collinwoodu, ki je izročila v ta namen \$2.00 s pripombo, "rada bi darovala za Adamičev spomenik deset dolarjev," ker pa sem vdova in starka ne morem več kot toliko." V teh preprostih besedah je plemenita žena povedala več kot bi se o tem dalo napisati v celi knjigi. To je že tretji dar, ki je bil darovan v ta namen. Namerič dramsko društvo Verovšek je darovala \$50.00 in Mr. John Lokar št. pa \$5.00.

Ko je pokojni Adamič še živel, pisal in agitiral, predstavljal nas ameriške Slovence širni ameriški javnosti, prišel na naše odre in okrog njega je bilo vedno veliko njegovih prijateljev, lahko rečemo, da so se nekateri skoraj pahalili kdo se sedel bliže njega. No, danes je ta veliki človek Louis Adamič mrtev—kot mrtvec ne more več prihajati na naše skupščine—in menda prijatelji so pozabili na njega, toda Adamič ima še prijateljev.

Vincent Coff.

GDČ. SISKOVICH GRE V LJUBLJANO

Meseca junija odpotuje v Ljubljano v svrhu nadaljnega študija v petju gdč. Florence Siskovich, ki bo tamkaj obiskovala Glasbeni konservatorij. KABELSKO POROČILO, da je bila v ta namen odobrena št. p. endija (scholarship) so pravkar prejeli njeni starši Joseph A. in Angela Siskovich. Poročilo je poslal v imenu Slovenske izseljenške matice Tone Seliškar.

Gdč. Siskovich, kakor znano, je gojenka New England Conservatory of Music v Bostonu. Lansko poletje je prvič nastopila na izletniških prostorih SNPJ, pozneje pa na koncertu v SDD, s katerim si je od publike in kritike pridobila laskavo priznanje. Njena sedanja učiteljica v solo petju na bostonskem konservatoriju je odlična Mme. Marie Sundelius.

Kakor doznavamo, je pri merodajnih krogih v Ljubljani, odnosno Jugoslaviji, v tej zvezi posredoval zastopnik slovenskih industrijskih podjetij Mirko Eržen, ki se je koncem leta 1953

dalj časa mudil v Clevelandu po poslih in gdč. Siskovich slišal v koncertu. Mnogo interesa je stvari posvetil tudi poznani javni delavec Joseph F. Durn.

Med nami samimi sicer ni znano, da Ljubljana velja za enega izmed boljših glasbenih centrov v srednji Evropi, a dejstvo je, da glasbena tradicija Ljubljane ni od včeraj. Ljubljancani so bili od nekdanj vneti ljubitelji glasbe, petja—odra vobče, in od tam je šlo v svet že več izrednih talentov. Zinka Milaňov, solistka pri svetovno znameniti Metropolitan operi v New Yorku, ki je sicer študirala glasbo v Zagrebu, je imela svoj prvi nastop na deskah ljubljanske opere.

Pričakujemo, da bo bivanje gdč. Siskovicheve v Ljubljani v vseh ozirih, zlasti pa v delu, kateremu se je posvetila, na celi črti plodonosno!

(Opomba: Ta članek je bil včeraj priobčen na prvi strani "Enakopravnosti," ker pa je tiskarski škrat zmešal nekaj stavkov, ga danes popravljeno-ga ponovno objavljamo.—Ured.)

Spomini s potovanja v staro domovino

Piše FANNIE BREZOVAR, Euclid, Ohio

(Nadaljevanje)

Tisti večer pridemo v Ribnico. Tam so nas čakali na sredi trga ribniški fantje in dekleta, ki so nam zapeli dobrodošlico prav po ribniško. Potem smo šli na vrt gostilniškega podjetja Ribnica, kjer so bile mize pripravljene z dobro večerjo. Prijazne natakarije so prinesle rumeno kapljico in nam vsakemu pripelale leseni ribniški pašelje. Ob izvrstnem orkestru smo se zabavali kar proti jutru.

Na osmi dan v nedeljo smo se poslovili in šli proti Retje, Travnik, Loški potok in čez črni gozd Bonca, kjer se še nahajajo volkovi in druge divje živali.

Od tu smo jo odrinili proti Bloke, Grahovo, Cirknico in v Postojnsko jamo. Svetujem pa vsakemu, kateri obišče to jamo, da se dobro obleče, ker jaz tega nisem vedela in sem se prehladila na ogledu, da sem potem kašljala in stokala, kar seveda ni bilo nič kaj prijetno.

Iz Postojne smo šli preko kamnate hribe in se čudili naravi. To je Istra, katera ima zelo lepe vinograde. Peljali smo se mimo Adrijanskega morja in se ustavili pri zoni A in B, kjer so pregledali naše potne liste. Prišli smo do mesta Koper ob morju in Beli križi, kjer imajo tovarno za izdelovanje morske soli.

Ustavili smo se v mestu Izula in si ogledali ostanke potopljene ladje od zadnje vojne. Naš vodja Beno nam je povedal zgodovino tega mesta. Tukaj je del slovenskega Primorja.

Od tu smo prišli v Portorož, hotel Palace, ki je turistično središče jugoslovanskega tržaškega ozemlja. Krasno je ob morju in vse je bilo v najlepšem cvetju. Tam vidiš vsakovrstne narode, ki pridejo od vseh krajev na odhiti. Tudi mi smo se dobro odpočili ob tem domačem šumečem morju.

Na deveti dan smo po zajtrku šli v smer Kozine, Obrovo, Podgrad do Opatije, turističnega središča Kvarnerske revijere. V hotelu Central v Opatiji smo prenočili dva večera. Peljali smo se z ladjo mimo Reke do Sušaka. Na obali pri Sušaku je izdelovalnica ladij, na kateri so vihrale slovenske zastave. Iz ladje smo gledali znano božjo pot sv. Trsat.

Prihodnji dan po kosilu smo zaključili naše potovanje na izletu z veselo zdravico in šli proti Ilirski Bistrici, Planino, Logatec, Vrhniko in nazaj v Ljubljano v hotel Union, kjer smo imeli še skupno večerjo in se veselo zopet razšli vsak na svoj dom.

Po potovanju je bilo zares zanimivo. Zdaj mi je Jugoslavija poznana bolje kot prej, ko sem se tam pred leti nahajala. Potovanje sem opisala bolj na kratko in želim, da bi ga. Mila Šenk iz Ljubljane še kaj pisala, kajti ona zna na tako zanimiv način opisati, da se človeku zdi, da je tam poleg in vidi kraje.

Torej, voditeljem "Putnika" se najlepše zahvalim za vso postrežbo.

Po temu izletu sem se podala za en teden v Novo mesto k sorodnikom mojega moža. Tam se mi je tudi zelo dopadlo. Šla sem na Bloke v Hudi vrh na obisk moje nečakinje in njenih štirih otrok, katerim so ubili očeta v zadnji vojni. Obiskala sem tudi moj rojstni kraj Podlož, kjer sem vsa srečna obujala spomine na šolska leta, ko sem po travnikih in poteh še bosca hodila v Stari tag v šolo.

Ljudje tam so povsod zelo prijazni in postrežejo z vsem, kar imajo. Pridelajo si za jesti

ali obleka je pa zelo draga, njih plače so pa premajhne, da bi si mogli še misliti na to, da bi si kupili obleko. Zato bi priporočala vsakemu, ki ima doma svoje, da jim pošlje oblačila, za kar vam bodo tam zelo hvaležni.

Čitala sem pismo g. Seliškarja, da delajo v Beogradu na tem, da bi odpravili carino. To bo pametno, ker nekateri kmetje še toliko nimajo, da bi plačali carino od paketa.

Kar hitro je potekal obisk in prišel je čas za pripravo na odhod. Dne 27. julija sem se poslovila od mojih dragin z obljubo, da se čez par let zopet vidimo. To je zelo olajšalo slovo za vse nas.

(Dalje prihodnjič)

OTROKA IN PSIČKA JE ZASTRUPILA

Posavski tednik je 30. januarja poročal o Mariji Ivnik, 60-letni preužitkarici v Krizah, ki se je morala zagovarjati pred okrajnim sodiščem v Brežicah. Ivnikova ni mogla trpeti šest tednov starega domačega psička pri Gnusovih, kjer stanuje. Ko sta se ob neki priliki oče in mati Gnusovih otrok mudila izven doma, je Ivnikova pomešala med žgance strupa za podgane in to dala psičku, nato pa je odšla po opravkih. Medtem so se zbudili

Gnusovi otroci in so bili dopolne prepuščeni sami sebi v praznem domu. Štiriletni Rudi Gnus je prišel tudi do zastrupljenih žgancev, katerih je psiček požrl le polovico. Otročiček je pojedel zastrupljene žgance in čez tri dni v bolnišnici umrl. Ženska je videla, da se otrok muči v bolečinah in kako se njegovi starši trudijo, da bi mu učinkovito pomagati, vendar pa ni hotela povedati, kaj pravzaprav je otroku. V bolnišnici bi bili lahko otroka rešili, če bi od Ivnikove takoj zvedeli, kaj se je zgodilo. Takojšnje očiščenje želodca bi bilo učinkovito.—Psiček je poginil že drugi dan, kakor je to hotela Ivnikova, ki je s svojim zlobnim dejanjem iz malomarnosti povzročila tudi otrokovo smrt.

Obsojena je bila na devet mesecev zapora.

PROMETNA NESREČA PRI TREBNJEM

Pretekli mesec popoldne se je sofer Dragotin Palčić iz Zagreba vozil z osebnim avtomobilom na cesti Trebnje—Ljubljana. Z njim se je peljal tudi Ivan Trav, prav tako iz Zagreba. Pri Trebnjem je avto trčil v zaprte železniške zapornice, jih zlomil in občital na progi. V tem trenutku je privozil vlak, se zaletel v avto in ga vlekel kakih 180 m. po progi ter ga popolnoma poškodoval. Sofer Palčić je bil na mestu mrtev, Ivan Trav pa je dobil težje telesne poškodbe, ker ga je pri trčenju z vlakom vrglo iz avtomobila.

VABILO NA

KONCERT

Pevskega zbora "Jadran" V NEDELJO, 21. MARCA 1954

OB 4:00 POPOLDNE

V SLOVENSLEM DELAVSKEM DOMU, WATERLOO ROAD

V SPORED:

PLES KRALJA MATJAZA	K. Adamič
STUDENČKU	P. H. Sattner
POLZEK	S. Premrl
ENA PTIČKA PRILETELA	J. Kuhar
NE MARAM ZA TE	E. Adamič

Mešan zbor

VSE NAJLEPŠE ROŽICE	E. Adamič
NOCJ, OJ LE NOCJ	Narodna
Anthony Kolenc	Fred Cesnik
George Lonchar	Louis Smrdel

METULJČEK	M. Vilhar
SPI, SINEK MOJ	E. Adamič

Betty Resnik

LEP JE VRTEC	C. Pregelj
ODKOD NAM LJUBITI	E. Adamič

Ženski zbor

PRVA POMLAD	B. Habbe
KAJ PA DELAJO PTIČKI	E. Adamič
KRAŠKA JESEN	A. Srebotnjak
SPOMLADANSKA SIMFONIJA	Keldorfer

Mešan zbor

O D M O R

ZELENI JURIJ	A. Lajovic
--------------	------------

(Solo poje Betty Resnik)

BLEDI MESEC	E. Adamič
NOCJ SE MI JE SANJALO	E. Adamič
MADAME JEANETTE	

Mešan zbor

POMLAD	R. Simoniti
ZDAJ VEM	I. Zorman

Angela Zabjek

Stephanie Tolar

Francis Godnavec

ARIA IZ "CORENJSKEGA SLAVČKA"	Foerster
POMLAD	M. Kozina

Florence Unetich

KRAGULJČKI	
STRUNAM	D. Jenko
ZAVRSKI FANTJE	E. Adamič

Moški zbor

LASTOVKAM	P. H. Sattner
LIPA	E. Adamič
RUDEČI SARAFAN	A. Foerster
MORAVSKA NARODNA	E. Adamič
NARODNA NAPITNICA	J. Pavčič

Mešan zbor

Dirigent—Vladimir Maleckar

Pianist—Reginald Resnik

PO PROGRAMU SE SERVIRA VEČERJA V SPODNJI DVORANI. ZA PLES IGRA RICHARD VADNAL

PREBIVALCI SOFIJE MORAJO VSAK VEČER PET UR SEDETI V TEMI

Dobrih osem let je že minilo od konca druge svetovne vojne, Bolgarija pa še zmeraj ni prebolela njenih posledic. Kakor v vseh drugih satelitskih deželah, tudi v Bolgariji mnogo govore in pišejo o obnovi in napredku, praksa pa kaže, da tudi ta dežela pod neposrednim vplivom Moskve še zdaleč ne napreduje tako, kakor bi človek sodil po vesteh iz bolgarskih in sovjetskih virov.

Bolgarsko ministstvo za elektrifikacijo je nedavno odredilo, da se mora celotna privatna podoba električne energije v primerjavi z lanskim takoj znižati za polovico. V nobenem gospodinjstvu ne smejo imeti več kakor eno električno žarnico, ulično razsvetljavo pa so po vsej Bolgariji omejili na polovico. Vsa privatna podjetja smejo obratovati v tednu samo tri dni z eno nočno izmenjo od desetih zvečer do šestih zjutraj. Brivnice smejo uporabljati električne aparate samo od enajstih do štirih popoldne. Razsvetljavo iz ložb je strogo prepovedana.

Ti ukrepi pa so bili storjeni že prej, preden je začelo v nekaterih evropskih deželah zaradi pomanjkanja vode primanjkovati električne energije. Vsem obratom, ki bi se ne držali teh strogih predpisov, bodo električni tok za tri do 15 dni sploh zaprli. Če pa bi zasačili kako gospodinjstvo, da ima več kakor eno žarnico, bi mu zaprli električni tok za 30 dni. Še več! Vse hiše v Sofiji z neparnimi hišnimi številkami ne smejo imeti prižganih električnih žarnic od 7. do 10., od 13. do 15. in od 17. do 19.30. ure, za hiše s parnimi številkami pa velja ta prepoved od 10. do 13. in od 15. do 21.30. ure. Sofija ima 434.888 prebivalcev in vsi morajo od petih popoldne do pol desetih zvečer sedeti v temi ali pa zvečer prižgati sveče, kajti petroleja v Bolgariji ni moč dobiti.

Zakaj iznenada tolikšna omejitev električnega toka? Mar ga Bolgarija nima več? Mar so se njene elektrarne in daljnovodi podrli? Nasprotno! Bolgarski časniki pišejo, da ima Bolgarija več električne energije kakor kdaj koli. Dne 7. februarja 1953 je bolgarski minister za elektrifikacijo Simon Georgijev v govoru o državnem proračunu izjavil, da je znašala poraba električnega toka v Bolgariji leta 1939 na prebivalca samo 40 k Wh, leta 1948 že 75 k Wh, leta 1952 pa celo 186 k Wh. Konec lanskega leta pa je dosegla proizvodnja električne energije v Bolgariji 1600 milijonov k Wh ali 215 k Wh na prebivalca. Če je res, kar trdi minister Georgijev, ima torej Bolgarija zdaj petkrat več električne energije kakor leta 1939. In vendar morajo prebivalci Sofije sedeti vsak večer pet ur v temi in vsako gospodinjstvo sme imeti samo eno električno žarnico. Kje tiči vzrok?

Tudi v razmeroma tako industrializiranih deželah kakor sta Vzhodna Nemčija in Češko-slovaška zadnje čase vsak dan nekaj ur električni tok ustavi. V vseh satelitskih deželah nam-

reč čedalje bolj primanjkuje živil in zato so primorane kmetijske proizvodnje pospeševati na račun industrijskih obratov. Vse te dežele morajo zalagati z važnimi industrijskimi izdelki, zlasti z izdelki vojne industrije, Sovjetsko zvezo. Zato druge industrijske panoge močno zaostajajo za potrebami domačega prebivalstva.

Ukrepi o omejitvi porabe električnega toka v Bolgariji se težke industrije sploh niso dotaknili. Topovi in puške za vojsko ter premog in stroji za Sovjetsko zvezo imajo tudi v Bolgariji prednost.

V BLAG SPOMIN
ob prvi obletnici smrti našega preljubljenega soproga in dragega očeta.

JOHN STERLEKAR
Gomila tiha Te že krije, na njej cvetlice poženo; družina srčno Te ljubeča, gojila bode jih skrbno.

Zalujoča
soproga in otroci
Cleveland, Ohio,
dne 18. marca 1954.

SLOVENSKO PRIMORJE POTREBUJE BOLNIŠNICO

Vážnega posvetovanja o zdravstveni problematiki in potrebi gradnje splošne bolnišnice in poliklinike na Primorskem se je v februarju udeležilo večje število zdravstvenih delavcev, predstavnikov svetov za ljudsko zdravstvo in socialno politiko, dalje predstavniki ljudske oblasti in direktorji zavodov za socialno zavarovanje okrajev Tolmin, Gorica, Sežana in Postojna ter sekretar republiškega sveta za ljudsko zdravstvo in socialno politiko Piškur Alojzij, dr. Ravnikar Tone, ing. Tratnik iz Ljubljane in drugi.

Posvetovanje je otvoril dr. France Marušič, predsednik sveta za zdravstvo in socialno politiko, ki je podal v svojem referatu zdravstveno problematiko v Slovenskem Primorju. Med drugim je naglasil, da je Slovensko Primorje s krivično mejo izgubilo svoja zdravstvena središča, ki so bila v Trstu in Gorici. Ostaja le še Reka, ki pa prihaja v poštev samo za predele bivšega ilirsko-bistriškega okraja. Svojo razlago je podkrepil s dokumentarnimi številkami, da se je posluževalo gorških bolnišnic in zdravstvenih ustanov 70,3 odstotkov Slovencev. Če se ne upošteva še sanatorij za pljučne bolezni, ki je sprejemal celo bolnike iz notranjosti Italije in priseljencev iz Italije, znaša odstotek izkoriščanja gorških bolnišnic po Slovenceh kar 80 odstotkov. Bolnišnice so v glavnem gradili Slovenci in njihovi žulji so ostali brez haska. Krivična meja namreč poteka ob zidu bolnišnice z zmogljivostjo 1510 postelj.

Poudaril je zahtevo, da se v Slovenskem Primorju zgradi splošna bolnišnica in poliklinika. Bolnišnica naj bi imela z vsemi oddelki 900 postelj. Predlagal je, naj bi se bolnišnica gradila v Novi Gorici, kjer se spajata Soška in Vipavska dolina. Tu so tudi ugodne podnebne prilike, ki skrajšajo rekonvalescenco in

sploh ugodno vplivajo na sam potek zdravljenja. Razen Postojne, kjer naj bi imeli manjše zdravstveno središče s kirurškim in internim oddelkom, kažejo vsi pogoji, da bi bila glavna zdravstvena ustanova v Novi Gorici. Predsednik dr. Marušič je predlagal, naj bi gradili bolnišnico v Sempetru pri Gorici, kjer je sedaj že zdravilišče za kostno TBC.

Za tem se je razvila dokaj živahna razprava, h kateri so se prvi oglašili predstavniki iz Postojne, ki so izrazili svoje pomisleke, da bi gradili zdravstveni center v Novi Gorici. V nadaljnji razpravi, v katero so posegli diskutanti iz Gorice, Tolmina in Sežane pa se je pokazalo, da je najbolj prikladna Goriska in je tudi za te tri kraje potrebna bolnišnica, saj imajo nad 120.000 prebivalcev. Postojna pa bi imela tako kar štiri možnosti. Lahko se bo po potrebi posluževala ljubljanske in gorške, deloma pa tudi reške in bolnišnice, ki jo bodo gradili v Izoli. Kljub vsem argumentom Postojnčani niso bili povsem zadovoljni.

Končno so sklenili pospešiti preselitev kostne TBC v Valdoltro, pripraviti analizo in idejne načrte za gradnjo oziroma nadzidavo še enega nadstropja. Tako bi začeli delati že v dveh do treh letih nekaj glavnih oddelkov bolnišnice. Začasno bi tudi v zasilni bolnišnici v Vipavi bil lahko še en oddelek.

Za gradnjo poliklinike je republiški zavod za socialno zavarovanje obljubil prispevati 30 milijonov in okrajni zavod del svojih razpoložljivih sredstev. Tako upamo, da bo le kmalu prišlo do zdravstvenega centra na Primorskem.

le en učitelj vse razrede od 1. do 8. To je po 4 razrede istočasno. 14 šol je dvooddelčnih. Iz tega je razvidno, da otroci teh krajev ne morejo dobiti tistega znanja kot ga dobe na višje organiziranih osnovnih šolah z več oddelki in več učitelji.

Poleg osnovnih šol je na Goriškem tudi 11 gimnazij, od teh 9 nižjih, popolna gimnazija v Novi Gorici in v Ajdovščini gimnazija, ki se razvija v popolno gimnazijo in ima letos že 6 razredov. Gimnazije obiskuje 2790 dijakov. Od teh jih je izdelalo 1311 ali 47 %, neocenjenih pa je bilo 11. Največ negativnih ocen v posameznih predmetih je bilo v prvem polletju na gimnazijah 26 % v nemščini in 24 % v matematiki. Na gimnazijah predvsem primanjkuje kvalificiranih učnih moči, katerih bi jih rabilo še 20. Od sedanjih 107 vzgojiteljev je namreč le 57 kvalificiranih za pouk na gimnazijah. Ostali pa so učitelji, ki so jih vzeli iz osnovnih šol. Poleg tega pa je tako na gimnazijah kot na osnovnih šolah zelo pereče pomanjkanje učil. Nasplošno se opaža, da se bolj marljivo uče deklice vse do višjih razredov gimnazije. Potem pa prevzemajo inicijativno fantje.

Med počitnicami je iz goriških šol obiskalo v Črnem vrhu nad Idrijo 10-dnevni smučarski tečaj 87 tečajnikov, največ pionirjev.

PRIMORSKA MLADINA RADA OBISKUJE ŠOLE

O perečih problemih šolstva na Goriškem, ki se odražajo v občutnem pomanjkanju šolskih poslopij, opreme in učil se je že obravnavalo. Danes pa bomo podali pregled učnih uspehov v okraju v prvem šolskem polletju. Razveseljiva ugotovitev je ta, da v teh obmejnih krajih mladina zelo rada obiskuje šole. Tako je bil reden, obisk v minilem polletju na goriških gimnazijah 96 %, na osnovnih in vajeziških šolah pa celo 96,3 %. Pri tem je zanimivo, da je na Goriškem od 5489 šolo obveznih otrok 2848 dečkov in le 2641 deklic. Od teh jih je izdelalo 4150 ali 75,6 %. Padlo jih je 1289 (23,5 %), 50 pa jih je bilo neocenjenih, predvsem zaradi dolgotrajnih bolezni in drugih objektivnih vzrokov. Po razredih v okrajnem merilu pa je ocena sledeča: v I. razredu pozitivnih 82,3 %, II. 83,8 %, III. 72,7 %, IV. 71,4 %. Skupna pozitivna ocena v nižjih razredih osnovnih šol 77,2 %. V višjih razredih pa je sledeči razpored: v V. razredu 65,5 % pozitivnih, v VI. 66,3 %, v VII. 73,5 % in VIII. kjer je v vsem okraju le 8 otrok pa 87,5 %. V celoti višji razredi 67,2 %.

Vsi ti otroci obiskujejo pouk v 105 šolah, ki imajo le 141 učilnic v šolskih poslopijih, 37 učilnic, ki so vse neprimerne pa imajo najete v privatnih zgradbah.

Posebno problematiko pa predstavljajo šole v hribovskih vaseh, kjer so oddaljena naselja in posamezne domačije. Tako je na Goriškem še vedno 15 enooddelčnih šol, na katerih poučuje

med njimi 1 zdravnik, 13 učiteljev, 11 fiskulturnih učiteljev in 6 tabornikov. Kljub slabim snežnim razmeram in pomanjkljivi smučarski opremi pionirjev je ta tečaj dobro uspel, razen lažjih nezdov pri starejših obiskovalcih tečaja, ki pa so na snežnih poljanah skoraj neizogibne.

—jp—
(Po "Slovenskem poročevalcu")

SEDMAK
Vršimo selitve in prevažamo lahko ekspresno robo
Kupujemo in prodajamo rabljeno pohištvo
321-325 EAST 156th STREET, blizu LAKE SHORE BLVD.
KENmore 1-6580 IVanhoe 1-6370

EUCLID POULTRY
549 EAST 185th ST., KE 1-6187 Jerry Petkoviček, lastnik
Vsakovrstna perutnina in sveža, prvovrstna jajca. Sprejemamo naročila za perutnino za svahe, bankete in veselice, itd.
NEKAJ POSEBNEGA: Prodajamo kokoši tudi zrezano na kose ter si lahko nabavite samo one kose, ki vam najbolj ugajajo.

SEDMAK
Vršimo selitve in prevažamo lahko ekspresno robo
Kupujemo in prodajamo rabljeno pohištvo
321-325 EAST 156th STREET, blizu LAKE SHORE BLVD.
KENmore 1-6580 IVanhoe 1-6370

BUKOVNIK STUDIO
Mojstrsko fotografiranje
SVATBENE - DRUŽINSKE - PORTRETI IN OTROŠKE SLIKE
762 EAST 185th STREET - IV 1-1797
Odprto vsaki dan od 9. do 8. ure - v nedeljo od 10. do 3. ure
Izdelujemo slike tudi za potne liste in v identifikacijske svrhe

SINGER
jih ima vse

STRAIGHT-NEEDLE SWING-NEEDLE (zig-zag) SLANT-NEEDLE

Najsibo kateregakoli tipa ali modela šivalnega stroga imate raje, naj bo SINGER vaša izbira. Preko enega stotletja izkušnje v izdelovanju šivalnih strojev, vam zagotovi stroj, ki je izdelan, da vzdrži.

Vi ste lahko sigurni tudi o SINGER poslugi... vam je tako blizu kot vaš telefon. Preko 45 trgovin v severnem Ohio vam je pripravljenih postrežbe z SINGER komadi in poslugi.

In, pomnite, znani SINGER šivalni tečaj, katerega poučujejo izkušene učiteljice, je vaš z nakupom novega SINGER stroja.

NOVI SINGER ŠIVALNI STROJI SO OCENJENI OD \$94.50

Damo primeren popust za star šivalni stroj.
Minimalno predvplačilo. Lahki pogoji.

A Trade Mark of THE SINGER MFG. CO.
SINGER SEWING CENTER
Označen v vaši telefonski knjigi samo pod imenom SINGER SEWING MACHINE CO. ... poiščite vam najbližjo trgovino.

HIŠE NAPRODAJ
PRODA ALI ZAMENJA
se hišo na Fuller Ave., od E. 222 St. 6-sobna Colonial hiša; preproge, zimska okna, mreže, gorkota na plin, jard zadaj zgrajen. Garaža in cementiran dovoz.
Pokličite
KOVAC REALTY
960 E. 185 St., KE 1-5030

IŠČE SE STANOVANJE
STAREJŠA DVOJICA
išče stanovanje s 3 ali 4 sobami, med E. 55 in E. 79 St. od St. Clair Ave. in Superior Ave. Kdor ima za oddati, naj sporoči med 4. in 6. uro popoldne.
EN 1-7307

V NAJEM
STANOVANJE
s 7 sobami, popolnoma opremljeno in televizijskim aparatom, itd., se odda v najem. Blizu transportacije.
Za naslov se poroče v uradu tega lista.

V najem se odda spalnó sobo
Prednost ima miren zakonski par, ki dela, ali pa dekle. Ima na razpolago tudi kuhinjo.
Vpraša se po 5. uri popoldne.
PO 1-4951

Zaposlenemu moškemu
se odda v najem lepo opremljeno sobo v prijazni naselbini pri domačih ljudeh.
Vpraša se na
1140 East 72nd Street

RAZNO
IŠČE SE
žensko, ki bi opravljala splošna gospodinjstva dela po 5 dni v tednu. Mora imeti rada otroke. Ob večerih gre domov. Dobra plača poleg obdov.
Pokličite
HE 1-1539

PRODA SE HIŠA
za dve družini; 5 sob spodaj in 5 sob zgoraj. Dve garaži; dva forneza, nova, na plin. Vse v najboljšem stanju. Proda se radi bolezní.
Vpraša se na
981 EAST 140th STREET, nasproti Fisher Body

JOHN YAGER
IV 1-5702
GRADBENE KONTRAKTOR
Ako želite zgraditi novo garazo ali klet pod vašo hišo, vam postrežem v popolno zadovoljstvo.

KADAR POTREBUJETE ZAVAROVALNINO
proti ognju, viharju in avtomobile, se lahko zanesljivo obrnete na
L. Petrich
19001 Kildeer Ave.—IV 1-1874

ZAVAROVALNINA
na HIŠO - BIZNES - AVTO - ZIVLJENJE
Pomnite, da kakršnokoli zavarovalnino vi potrebujete, vam jo lahko preskrbi
DANIEL STAKICH
815 EAST 185th STREET
polog
St. Clair Savings & Loan Co.
tel. KE 1-1934

"We made the \$3,500 down-payment on our home through the Payroll Savings Plan"

says George King, tire plant worker of Detroit, Mich.

Do you think you can't save money? Take heart, you can! Just discover the Payroll Savings Plan, as the Kings did. What the Plan did for the Kings, it can do for you, too!

Whatever you want to save for, the Payroll Savings Plan will do it for you! Here's how simple it is to have money for all the things you want and need. Just go to your company's pay office and sign up for Payroll Savings. You pick the amount—a few dollars each payday or as much as you like. The money will be automatically laid aside for you—before you draw your pay.

Then, when enough has been laid by, it will be invested in Series E Savings Bonds, in your name, and the Bonds will be delivered to you. Then your savings begin to earn more money for you—because each

Series E Bond pays you interest averaging 3% when held to maturity.

Putting aside just \$3.75 a week can get you \$5,153.72!

If you sign up to save only \$3.75 a week, in 5 years you'll have \$1,025.95—in 9 years 8 months you'll have \$2,137.30. And in 19 years 8 months, \$5,153.72! All in Bonds that go on earning more! This is just an example of how your savings pile up—the systematic Payroll Savings Plan!

Start on the realistic road to financial independence—now!

More than 8 million working men and women are saving happily and successfully on Payroll Savings right now. For your family's sake, and your own, how about joining them today?

The U. S. Government does not pay for this advertising. The Treasury Department thanks for their patriotic donation, the Advertising Council and

ENAKOPRAVNOST
SAVING IS SIMPLER THAN YOU THINK—
WITH U.S. SAVINGS BONDS ON THE PAYROLL SAVINGS PLAN

AVGUST ŠENOVA:

Diogenes

Zgodovinska povest iz 18. stoletja

(Nadaljevanje)

"Sem."
 "Ga je prebral?"
 "Od začetka do konca."
 "In?"
 "Dobro je."
 "Vi ga boste s stražo pripeljali sem iz ječe."
 "Da."
 "Oblečen bo kot malteški vitez?"
 "Da."
 "In vi?"
 "Jaz bom, kakor je domenjeno — berač."
 "Pridite zgodaj."
 "Ne bojte se."
 "Zaradi večje varnosti naj vaši krajišniki napolnijo puške z ostrimi naboji."
 "To je ukazal tudi Klefeld."
 "Tako? No, prav."
 "Naročil je še, naj bo jutri pravljen četa pa tudi — duhovnik."
 "Da ustrelje Belizarja, kajne?"
 "Najbrž."

29

Napočila je nedelja, prišel je večer, rok maškarade in zmage slavne Diane. Pred Jankovičevo hišo sta stala ob vratih, ki so bila nastezaj odprta, dva zamorca in držala velikanske baklje. Rdeča svetloba se je drhte prelivala v temno noč in bleščala na svileni, škrlatni obleki zamorcev. Široke stopnice so bile pokrite s perzijsko preprogo, ob straneh pa so zelele bujne oranže, nad katerimi so plamenile svetilke iz rožastega stekla. Na pragu je stal visok Kitajec, mihal s šilastim klobukom in pobiral vstopnino v svileni vrečo. Vsak gost je moral plačati cekin za "plemeniti namen," kot je pisalo na vabilih. Bajno je sijala dvorana, saj sploh ni bila dvorana, temveč vrt. Pod stropom so se zvijali dolgi venci rumenih vrtnic, ob stenah je zelenelo in cvetelo jutrovske cvetje — hladne palme, tenkoliste ciprese, žarne pelargonije in bele kamelije kakor zelen gozdič. V vsakem gozdiču sta stala po dva pozlačena stola, prevlečena s škrlatnim damastom, na marmornih stebrih pa lestenci iz pozlačene mede, sipajoče svetlobo po bajni dobri. Od svečnika do svečnika so se vile verige iz brušenega kristala in bleščale s prizmatično lučjo. Iz za zelenega grma so plavali šumni glasovi glasbe, njej pa se

je iz dalje oglašala druga kakor Eolova harfa. Mala soba je bila šotor iz škrlatnega zameta, posutega z zlatimi zvezdami. Na sredi je visela svetilka iz modrikastega stekla. V salonu pokrivalo razkošni gobelini stene in prikazujejo štiri letne čase. Tu stoje na tankih nogah pozlačeni stoli, obloženi so z marmornimi mozaiki, na njih pa so veliki svečniki iz francoskega srebra, v katerih tropole rdečkaste voščenske. Pojdi naprej in obstoj. Rožasta svetloba se razliva skozi kristalne svetilke, ki so podobne lilijam. Po tleh so pogrnjene debele rdeče preproge. Okrog dvorane se nizajo stebri iz brušenega kristala, na njih pa počiva zlata kupola. V štirih kotih stoje med rdečim, plameničim cvetjem kaktej štirje marmorni tritoni in vlivajo iz školjk dišečo vodo. Okrog hrama se pa ovijajo grmi vrtnic, posuti s cvetjem. Grlice se spreletavajo iz grma v grm, v goščavi poje slavček, sredi hrama stoji na visokem podstavku kameniti kip Amorja in Psihe. To je "hram razkošja." Naprej ni mogoče — visoka zaprta vrata so zastrtja s črnim suknom, na njih pa sijajo bele, grozne besede: "Aux enfers — v pekel!"

Po dvoranih je rojila pisana množica s krinkami iz črnega zameta, varljiva brbljava vojska s severa in juga, z vzhoda in zapada, oblečena v svilo in baržun, v brokat in škrlat ter v — — — — —. Debeli Turek spremlja nuno, menih se šali z vilo, medved draži krasno Rimljanko, Otelu se dobrika zagrebški vaščanki, dimnikar šepeta sladke besede Desdemoni, a Pierrot in Harlekin se podita po dvorani. Evo, zdaj prihaja 'olimpijski ceh,' toda — čudno! — tokrat z boginjami. Bogve, kdo so te boginje! Poglej, kako se drobni Herkul v levji koži opira na palico in šepa! Bog, odpusti mu tanke noge! Uboga debela Dejaneira zraven njega naj bi šla za nuno! Oho, to je pa naš Amor v rdeči halji in s krili iz belega papirja. Čudno nasprotje — Amor ima trebuh kot kakšen kanonik, a Psiha ob njem je suhljata ko trlica. Bogme, prišel je tudi senatorsko debeli Mars in se zlomkovo poti pod izposojenim, težkim oklepom cesarskega vojaka. Nista li tista dva skakljajoča mladeniča v svilenih modrih haljicah in z zlato zvezdo na srebrni kapi Kastor in Poluks? Sta. Zdaj prihaja Pluto z bleščečo krono na glavi, za njim pa Merkur, Jupiter in ves olimpijski ceh. Oho, to je pa vrag, pravi, živi vrag! Kosmat je, črn od temena do pete, na čelu mu štrlijo zaviti rogovi, iz ust mu visi dolg, rdeč jezik, za njim pa se vleče strahoten rep.

"Pozdravljen, Janković!" šepeteje maske, toda vrag ne odgovori, samo milostno pokima. V dvorano stopi Škotinja in pelje za roke debelušno vestalko. "Mati," pošepeta Škotinja, "vidiš kje malteškega viteza?" "Se ne, potrpj, Amalija!" odvrne vestalka. "Ha, glej ga — prihaja z beračem." In res je vstopil malteški vitez, v dolgem belem plašču z rdečim križem, za njim pa rzcapan berač s palico. "Čudno," pravi Škotinja, "skoz vrata je vdrl še cel trop beračev." "Saj res! In vsi so oblečeni kakor Fran Patačić." "Da, čudno," reče vestalka, "vsi so berači kot on, le da ima spremljevalec rdeč pas."

"Kateri zlomek je to, Kastor?" se je ustavljal Poluks. "Poglej tistole noro masko, ki stoji na pragu. Dolgi lasje, dolga brada pod sivim plaščem drži preprosto svetilko v njej pa prižgano svečo kakor kak kočijaž."
 "Molči Poluks to je Klefeld."
 "Oho! Umakniva se na drugo stran."

Nenadoma so maske od začudenja utihnile, sleherne oči so se obrnile k vratom, sleherni usta so pošepetala:

"Kdo je ta bajna lepota?"
 Po bleščečih tleh je stopala po dvorani visoka žena, vitka in gibčna kakor vila, veličastna kakor boginja. Krasni obraz ji je zakrivala polkrinka iz črne svile. Čudovito so se ločile od škrlata bele, napete grudi in oble roke, brez rokavov, a na sijočih ramanih so cvetovi iz dragih kamnov spenjali škrlat. Številni črni kodri so se usipali po snežnih, mehko zaokroženih plečih, črne lase so ji prepletali zeleni listi trte in živordeče jagode. Izpod tunike je molelo spodnje krilo, same bruseljske čipke, zadaj dolgo, da se je vlekle daleč po tleh, spretdaj kratko, da so se videle drobne, polne noge v rdečih sandalah in mehki gležnji, oviti z zlatimi obročki. Preko ramen ji je padala dragocena tigrova koža, v majhni roki je držala pozlačeno palico. Tako je plavala ponosno skozi dvorano, pisana množiča je valovala, šumela in se globoko priklanjala.

"To je Bačanka," je pošepetal Krsto Vojković svoji ženi Ani Rauchovi, "a plaha Turkinja za njo, če se ne motim, je mala Eufrozina."

"Božanska žena! Da je moja!" je vzdihnil Kastor.

Bahantka je šla naravnost proti vragu; okrog mičnih ust ji je zacvetel očarljiv nasmeh, oči za krinko so zableščale v živem plamenu.

"Bon soir, cher diable!" (Dobro večer, dragi hudič!) je pošepetala in pomolila mehko roko

vragu, ki se je ceremoniozno priklonil.

"Poglej," je rekel Merkur Herkulu, "vrag se boji ženske, čeprav je iz njegove šole."

"Amice," je odgovoril Herkul, "stara resnica je, da je učence modrejši kakor učitelj."

"Ljudje božji," je pristopil Mars, "kje je nektar? Zelo sem žejen."

"Kaj si slep, nebeški maršal," se je nasmejajl izpod krinke Merkur, "glej, mali črnci nosijo po dvorani v srebrnih kozarcih madeiro; vsekakor je boljša kakor nektar, ki nam ga za drage obole prodaja naš lopov Ganimed."

"Cerberus ga požri," je rekel Mars in pohitel za pijačo.

Bahantka se je nežno pritisnila k vragu.

"O, hvala ti, hvala, moj Anton," je šepetala z drhtečim glasom, "take slave še nikoli nisem doživela. Sreče mi poskakuje od navdušenja, duša mi pravi, da šele danes, sredi te neizmerne lepote, slavim svoj pir. In vse to, vse je tvoja ljubezen darovala meni!"

Vrag je pokimal.

"Hotela sem očarati, presenetiti te klaverne ljudi s čudom, kakršnega še niso videli," je nadaljevala, "toda tvoji domisleki so me visoko presegli. Premagana sem, a ta zmaga mi izpričuje silo tvoje ljubezni. Od danes si moj, moj z dušo in telesom. Povej, če si?" je vprašala in strastno stresla vragovo roko.

Vrag je spet prikimal in si nežno pritisnil njeno roko na srce.

Zdajci se je oglasila glasba; ubrani zvoki so se razlili po bajni dvorani, pisana množica se je razredčila v vrste in se razvrstila v kolo, se prepletala v skladnem, umirjenem taktu, da je vse bleščalo, šumelo in sevvalo.

"Ples se je začel," je rekla Bahantka. "Midva sva na poti ljudem, oni pa nama, pojdiva v rdeči šotor."

(Dalje prihodnjič)

Drevesa za korist in lepoto

Drevesa, gozdi so dajali prvo zavetje našim davnim primitivnim prednikom. Zato ni čudno, da ima drevesa rad tudi sodobni človek, dasi morda samo podzavestno. Korist dreves je skoro odveč poudarjati. Gozdi nam dajejo les za kurjavo in za stavbe in za pohištvo in za tisočere druge potrebe. Gozdovi zadržujejo viharje in poplave in na splošno koristno vplivajo na vremenske razvoje.

Sadna drevesa nam dajejo ogromne količine najbolj raznovrstnega sadja, kar je velikega pomena za ljudsko prehrano. Poleg tega so sadna drevesa po večini tudi lepa za pogled spomladi, ko cveto.

Kako navezani smo ljudje na drevje, vidimo iz dejstva, da skuša vsako mesto gojiti vsaj nekaj dreves v mestnih parkih ali posajene ob cestah; vsaj v stanovanjskih delih. Med večjih ameriških mest se menda tega najbolj "zaveda" naše glavno mesto Washington, D. C., ki je posejano z malimi in večjimi parki in ki goji drevesa celo ob mnogih cestah odločno trgovskega značaja.

Dreves je na svetu tisoče vrst. Nedavno smo brali, da so jih vladni gozdarski eksperti samo v kontinentalnih Zedinjenih državah in Alaski našli 1,027 vrst. Razume se, da vse te vrste dreves ne rasto povsod. Severni kraji imajo manj vrst dreves kot južni.

V velikih industrijskih mestih, kjer je dosti dima, plinov in prahu, mnoga drevesa, ki so sicer domača v njihovih okolišjih, ne uspevajo. Nekatera pa se ne zmenijo dosti za take velikomestne nepravilke. Po mestih srednjega zapada se zdi, da najbolj uspevajo alijanti (aliantus), ki se zadovoljijo z vsako zemljo, katerih ne napadajo mrčesi in katerim ne škoduje niti dim niti prah. V Clevelandu, Ohio, dobro uspevajo tudi platane ali sikamore, ki zrastejo v lepa senčna drevesa; edina napaka teh dreves se nekaterim meščanom zdi dejstvo, da jim vse leto polagoma odpadajo kosi starega lubja, kar "nasmeti" vrtno trato.

Precej dobro uspevajo v mestih srednjega zapada tudi katalpe, brest, javori in lipe. Lipe so sploh zelo prilagodljiva drevesa, ki uspevajo celo tako daleč na sever kot severna Minnesota.

Meščani, ki sadijo drevesa za senco in lepoto, naj bi v prvi vrsti upoštevali drevesne vrste, ki uspevajo v gozdih dotičnih okolišjih. Drevesa za posaditev naj bi naročali od lokalnih ali bližnjih drevesnic. Drevesničarji gojijo pravih vrst drevesa za svoja okolišja in so drevesa že od mladosti navajena na podnebje svojega okoliša.

Ponekod sadijo ljudje za senco in lepoto tudi sadna drevesa in mestoma z dobrim uspehom. V Clevelandu, Ohio, na primer, je spomladi videti v stanovanjskih delih mesta dosti češenj, hrušek, jablan in tudi breskev. Vidimo jih spomladi, ko cveto, pozneje pa dajejo senco in zelenje kot druga drevesa. Tudi glede sadnih dreves je priporočljivo, da se kupujejo od lokalnih ali bližnjih drevesnic.

V bolj severnih krajih uspevajo le redka sadna drevesa, toda drevesničarji so tudi za tiste kraje vzgojili nekatera sadna drevesa, ki prenesejo hudo zimo in rodijo prilično okusno sadje.

V pozni jeseni in v zgodnji pomladi je čas za sajenje dreves. Važno je, da se drevesa sadijo ali presadijo prej, predno se začne sok pretakati in popje pogostjati. Zeleneča drevesa presajati je navadno brezuspešno delo.

—NEW ERA, glasilo ABZ

MI DAJEMO IN IZMENJAVAMO EAGLE ZNAMKE

THE MAY CO'S BASEMENT

Razprodaja ob obletnici SLIP Sensation!

Style B

1.79 Value EACH

Stil A

Stil B

Redno 1.79 Rayon Bias Cut spodnje krilo

Mehko rayon s krepom prepleteno spodnje krilo s čipkami zgoraj in spodaj. Naramnice se lahko skrajša ali podaljša. Bele, plave, maize in roza barve. Mere 32-52.

Stil B

Eyelet okrašena Batiste spodnja krila

Fine kakovosti, lahke teže. Vrezane na bias. Naramnice se lahko podaljša ali skrajša. V beli barvi, mere 32-44. V maize, roza, plavi barvi, mere 32-40.

The May Co.'s Basement oddelek s spodnjo opravo

DARILA IN POTOVANJE

DARILNI PAKETI: Sočustvovanje ameriških rojakov do svojcev v domovini je vedno na vidiku, katerim tudi dejansko pomagajo z darili.

Da svojce razveselite in jim olajšate težave, v katerih se še vedno nahajajo vsled lanske suše in pobebe, imate priložnost, da jih osrečite z darili, posebno za Velikonočne praznike.

Ker zastopamo najsolidnejšo družbo "CITRUS" v Trstu, ki pod vodstvom lastnika, ALEKSANDER GOLJEVSCEK, naročila paketov dospejo na prejemnika v teku 14. do 21. dni, zato raj se takoj zglasite v našem uradu za naročila, da bodo vaši domači deležni vaših daril za Veliko noč.

DENARNA NAROČILA: izvršujemo po najbolj možni hitri in najnižjem dnevnem tečaju, ter vse pošiljave so jamčene.

POTOVANJE: Ker se pri glaša več rojakov za potovanje, smo organizirali skupino za sredi junija na avijonu (Air Line),

Pridružite se tej skupini tudi vi, ter za vse potrebne formalnosti se zglasite, pišite, ali kličite, na zanesljivo trdko ki vam da izredno udobnost potovanja samo dva dni; danes imate zajutrek v New Yorku, jutri pa boste imeli večerjo že v Jugoslaviji.

Steve F. Pirnat Co.
 6516 St. Clair Avenue HE 1-3500
 CLEVELAND 3, OHIO

ZAVAROVALNINO

proti ognju, tatvini, avtomobilskim nesrečam, itd. preskrbi

Janko N. Rogelj

19461 SO. LAKE SHORE BLVD.
 Pokličite: IVanhoe 1-9382

CHICAGO, ILL. FOR BEST RESULTS IN ADVERTISING CALL DEarbore 2-3179

WANTED TO RENT

RESPONSIBLE Young Couple, little daughter, desperately need 4-5 room unfurnished apartment. Good location N.W. Moderate rental. IRVING 8-2411

BUSINESS OPPORTUNITY

COCKTAIL LOUNGE — One of the finest best equipped air conditioned places on Rogers Park's most popular street. Over 30,000 foot traffic per day. Fine clientele with high mark-up. All pouring but package goods possible. High potential. For information call GREENleaf 5-7962 between 12 noon and 5 p. m.

FOOD SHOP - DELICATESSEN — Open 5 1/2 days week. Good opportunity for couple. Established 24 years. N.W. 2 living rooms in rear. 1/2 down, will finance. PALISADE 5-4114

Samó 213 . . . redno 2.98	MOŠKIH ZIP FRONT JACKETS — nepremočljivi. Mere 36-42.	1.00	Redno 1.59 - 2.95 . . . DESKE ŠPORTNE ali POLO SRAJCE. Mere majhne, srednje, velike. Športne srajce so prvovrstne kakovosti, polo srajce neredne	99c
Samó 85 . . . redno 8.95 - 10.95 - 13.99 ženskih in dekliških vse - volnenih BOXY TOPPERS. S podlogo iz rayona.	Moške 1.59 Sanforizirane modre chambray DELOVNE SRAJCE. Mere 14 1/2 do 17.	5.00	Redno 1.99 - 2.99 . . . OTROSKE BOMBAŽNE OBLEKCE. Vzorci. Mere 1 do 6 1/2.	1.00
Redno 1.49 - 2.95 . . . MOSKE ŠPORTNE SRAJCE in POLO SRAJCE. Mere majhne, srednje, velike. Športne srajce so prvovrstne kakovosti, polo srajce neredne.		99c	Redno 2.99 - 3.99 . . . DEKLIŠKE OBLEKE. Iz bombaža in rayona. Različne mere do 14.	1.00
		1.00	3.98 vrednost . . . EN-SAMBLI ZAVES. 45" široki na vsak par, valance 54" širok. Iz Rayon barkcloth.	1.00